

Een groot talent

Ooit werd ik beschouwd als een groot talent. Ik kan me niet meer herinneren wat me dat gekost heeft, maar op een dag had ik het voor elkaar. Het gerucht zong rond, ik deed alsof ik het niet hoorde en in gezelschap nam ik standaard een waardige pose aan. Noblesse oblige.

Jonge componisten zijn graag een groot talent. Ik vermoed dat dit aangeboren is, want ik heb nog nooit een student compositie ontmoet die het niets kon schelen. Een groot talent zijn heeft immers interessante emolumenten tot gevolg. Zo kun je veel meer onzin uitkramen, voordat iemand je tegen durft te spreken. Of je zegt helemaal niets, maar fronst slechts je wenkbrauwen.

De jonge componisten die mij benaderen zijn allen een groot talent. Althans, dat behoren zij te zijn. Ik heb, moet ik eerlijkheidshalve bekennen, een jongeman gekend die mij liet weten dat hij maar een beetje talent had. Een geboortedefect, zou je dat kunnen noemen.

Nou laat ik me niet graag in de maling nemen, dus deelde ik de jongen mee, nadat ik een partituur van hem had ingekeken, dat hij inderdaad over maar een weinig talent leek te kunnen beschikken. Het was nauwelijks de moeite waard, verzekerde ik hem, om daar iets mee te doen.

Het contact verliep via e-mail. Op mijn noodlottige tijding kwam echter geen reactie meer. Ik vrees dat de jonge componist bezweken is onder zijn eigen leugen. Alle scheppende kunstenaars zijn immers grote talenten, zonder uitzondering. Als het niet zo is, liegen ze, of ze zijn niet goed snik.

Maar aan talent alleen heb je niet veel. En daar wilde ik het eigenlijk over hebben. Tot mijn verbijstering verdwijnt menig aankomend leerling fluks uit het zicht, als ik me in een onbewaakt ogenblik heb laten ontvallen dat de snotneus talent heeft. Opeens heeft hij me niet meer nodig.

Ik verwijt het de Amerikaanse filmindustrie. Al sedert mijn jeugd zie ik films voorbijkomen waarin de grote meester een gekwelde figuur is met slechts één geluk. Op een avond of nacht, liefst terwijl het regent, lukt het hem om zonder enige aarzeling een meesterwerk te scheppen.

Let wel, de componist heeft daarvoor volstrekt niets hoeven leren. Hij was immers een groot talent. Wel moest hij eerst opgroeien, omdat hij anders niet bij de pedalen van de piano kon, maar toen was het dan ook meteen raak. Zo'n jongen vroeg niet om een nieuwe fiets, maar om leeg muziekpapier.

Neem nu Schumann. Die wierp zich wekelijks met veel misbaar in de rivier. Het leverde hem stevast een nat pak op, maar hij was dan ook een zeer groot talent. Schumann schreef al moeilijke muziek toen het nog niet in de mode was.

En Chopin, weet ik van de dames en heren uit Hollywood, deed regelmatig alsof hij met George Sand wilde vrijen, maar had zij zich eenmaal uitgetkleed, dan rende hij naar de piano om in één adem een meesterwerk te componeren. Juffrouw Sand had echter zo haar twijfels.

Het gevolg van die ongein is wel dat ik veel tijd moet investeren in het overtuigen van grote, jonge talenten van de noodzaak tot studie en contemplatie. Zet die romantische onzin uit je hoofd, hoor ik mezelf maar weer eens zeggen.

Een groot talent moet studeren, braaf, oplettend en zonder kapsones. In zijn vrije tijd werpt hij zich maar in het water, van mij mag hij uren door de regen lopen of zijn vriendin verwaarlozen, maar hij moet studeren, met aandacht, alsof hij zorgvuldig een akker inzaait. Pas dan kan hij gaan oogsten.